

Projekt Leksaksfrågan 2013

Kort om regler för kemikalier i leksaker

Lagen om leksakers säkerhet (2011:579) slår fast att leksaker bara får säljas om de är säkra och innehåller rätt märkning och säkerhetsinformation. Lagen kompletteras av en regeringsförordning och föreskrifter som i detalj beskriver de krav som ställs. Föreskrifterna ges ut av Konsumentverket, Elsäkerhetsverkets och Kemikalieinspektionen och dessa myndigheter har under senaste året gjort tillsyn av leksaker. Vårt projekt handlade bara om leksakers kemikalieinnehåll.

Den regel vi undersökte säger att om en vara innehåller mer än 0,1 procent av något särskilt farligt ämne så ska försäljaren informera om det om konsumenten ber om informationen. Konsumenten ska få namnet på det farliga ämnet och tillräcklig information så att varan kan hanteras på ett säkert sätt. Informationen ska lämnas kostnadsfritt inom 45 dagar från det att konsumenten har begärt den. Kraven kommer från EU:s kemikalielagstiftning Reach.

Dessa farliga ämnen finns på EU:s kandidatlista¹. Listan innehåller ett stort antal ämnen som har egenskaper som kan medföra allvarliga och bestående effekter på människors hälsa och i miljön, så kallade särskilt farliga ämnen. Att hamna på denna lista är ett första steg mot förbud. Men vi noterar att ett stort antal sådana ämnen är tillåtna i leksaker.

Vi frågade också om vilken plast leksaken är gjord av och om där finns bromerade flamskyddsmedel. Butikerna behöver inte svara på plastsort och det är bara vissa bromerade som är med på listan.

Kommentarer

Det räcker inte att företagen skickar analysprotokoll, certifikat eller liknande. De måste också hjälpa till att tolka och utvärdera informationen, så att den går att använda när kunden får svar.

Tillverkaren ska ta fram teknisk dokumentation. Importörer och distributörer ska säkerställa att tillverkaren har gjort dokumentationen och att den är korrekt

Det finns inga krav att leksaker eller deras förpackningar ska vara märkta med plasttyp.

När vi planerade vårt projekt tittade vi på kriterier hos den frivilliga Svanenmärkningen för leksaker. En leksak som innehåller ämnen på kandidatlistan kan t.ex. inte godkännas. Svanen godkänner inte PVC i leksaker (bara i vissa kablar) eller halogenerade organiska ämnen vilket bl.a. omfattar klorerade och bromerade flamskyddsmedel. Svanen kräver också att plasttypen beskrivs.

Naturskyddsföreningen Karlstad – kemikaliegruppen 2013

¹ http://www.kemi.se/Documents/Forfattningar/Reach/Amnen_pa_kandidatfor-teckningen_konsoliderad.pdf